

Mijlpaal bereikt

Martin Verstegen levert 100^e promovendus af

Algemeen

[Carolien Makkink, nr. 17*]

Martin Verstegen is de vijfde Nederlandse hoogleraar die de mijlpaal van honderd 'afgeleverde' promovendi heeft bereikt. In de loop der jaren heeft het diervoedkundig onderzoek zich sterk ontwikkeld.

Half september promoveerden Maria Sappok en Willem Sminck, respectievelijk de 99^e en 100^e promovendus van (emeritus) hoogleraar diervoeding Martin Verstegen. Hij is daarmee de vijfde Nederlandse hoogleraar die deze mijlpaal bereikt, en de eerste in Wageningen. Ter gelegenheid hiervan ontving Verstegen de Zilveren Legpenning van Wageningen University tijdens een speciaal hiervoor georganiseerd internationaal symposium. De sprekers pleitten voor het beschikbaar houden van productiegericht onderzoek, voedingskennis en voederwaardetabellen voor de sector.

Verfijning

Seerp Tamminga gaf meer dan twintig jaar, samen met Martin Verstegen, leiding aan de vakgroep Veevoeding. In die jaren heeft het diervoedkundig onderzoek zich sterk ontwikkeld, bijvoorbeeld van ruweiwit naar aminozuren en endogene verliezen, van koolhydraten naar zetmeel, suikers en NSP en van ruw vet naar vetzuren. Deze verfijning zal zich in de toekomst voortzetten, verwacht Tamminga. "Dynamische processen in vertering, absorptie en metabolisme krijgen steeds meer aandacht en door de groeiende kennis over de behoeften van dieren en de eigenschappen van voercomponenten wordt de diervoeding verder geoptimaliseerd."

Ook Jaap van Milgen, directeur van de onderzoeksafdeling voor Fysiologie, Milieu en Genetica in Dierlijke Systemen van Inra in Rennes (Frankrijk), ziet belangrijke ontwikkelingen. "We gaan steeds beter om met de variatie tussen dieren en met de dynamiek in groepen dieren ten opzichte van individuen." Van Milgen ziet ook een verschuiving van 'steady state'-behoeften naar reacties van dieren op (voer)veranderingen.

Martin Verstegen overhandigt de doctorsbul aan Willem Sminck.
(foto: Mirian Hendriks Fotografie)

Openbaar

Kees de Lange, hoogleraar Dierwetenschappen aan de Universiteit van Guelph in Canada, was Verstegens eerste MSc-student. Hij benadrukt dat de diervoedingsindustrie en de veehouderij erbij gebaat zijn dat voederwaardetabellen en productiegericht onderzoek in het publieke domein blijven. "Alleen door kennis openbaar beschikbaar te houden kan de sector voortgang blijven boeken", stelt hij.

Han Swinkels, lector Duurzame Veehouderijketens aan de HAS Den Bosch en Verstegens 14^e promovendus, onderschrijft dit. "Als voedingskennis wordt afgeschermd, dan stagneert de vooruitgang, zowel in het onderzoek als in de praktijk."

Verstegen-effect

Hagen Schulze (nr. 24), Menno Thomas (nr. 43), Arie Kies (nr. 74) en Guido Bosch (nr. 89) deelden tijdens het symposium hun ervaringen met Martin Verstegen als promotor. "Verstegen was altijd gericht op de ontwikkeling van zijn promovendi, als mens en als wetenschapper. Door de juiste vragen te stellen, stimuleerde hij hen het beste uit zichzelf en uit hun onderzoek te halen. De promovendi werden steeds geprikkeld om de kernboodschap uit hun onderzoeksresultaten te formuleren", memoreerden deze promovendi.

Nieuwbouw

Tijdens de receptie na afloop van het symposium kregen de aanwezigen de gelegenheid om het nieuwe Zodiac te bekijken, waarin het departement Dierwetenschappen zijn intrek heeft genomen, onder leiding van Guido Bosch. Tamme Zandstra nam een paar deelnemers mee voor een rondleiding over de nieuwe proefaccommodatie op de campus. Ook was er gelegenheid om de bijen van Martin, die tegenwoordig een enthousiast imker is, te bezoeken. ■

* Carolien Makkink was de zeventiende onderzoeker die onder begeleiding van Martin Verstegen promoveerde.

Martin Verstegen met de Zilveren Legpenning van Wageningen University. (foto: Mirian Hendriks Fotografie)

Nummer 99 en 100

Maria Sappok promoveerde op 11 september op onderzoek naar de mogelijkheden van ruwvoerbenuutting door varkens. Met behulp van de gasproductietest, met varkensmest als inoculum, ging Sappok na hoe efficiënt kuilgras wordt verteerd door varkens. Varkens blijken vrij goed in staat om de vezels af te breken, mits ze de kans krijgen om te wennen aan de opname van ruwvoerders. Dit onderzoek biedt perspectieven om het gehalte aan granen in varkensvoerders te verlagen, zodat varkensvoer minder concurreert met humane voeding. Wel is meer onderzoek nodig om deze strategie verder uit te werken.

Willem Sminck promoveerde op 11 september op onderzoek naar vertering, synthese en metabolisme van vetzuren in vleeskuikens en varkens. Hij vond dat een goede karakterisering van vetzuren (ketenlengte, verzadigingsgraad en positie van vetzuur op het glycerolmolecuul) kan helpen om de verteerbaarheid van vetten beter in te schatten. In een rekenmodel om de vetvertering te schatten zijn vooral de verteerbaarheid van C16:0, C18:0 en onverzadigde vetzuren op de sn-2- en sn-1,3-positie van het glycerolmolecuul van belang. De omega 3-vetzuren eicosapentaanzuur (C20:5, EPA) en docosahexaanzuur (C22:6, DHA) zijn niet of nauwelijks aanwezig in spek. Door verstrekking van extra alfa-linoleenzuur (ALA) aan varkens kan het EPA-gehalte in intramusculair vet worden verhoogd. Het gehalte aan docosapentaanzuur (C22:5, DPA) kan aanzienlijk worden verhoogd in zowel spek als intramusculair vet door toevoeging van extra ALA aan varkensvoer. DPA heeft mogelijk biologische functies vergelijkbaar met DHA.